

„NAŠ PRAZNIK JE 75. OBLETNICA OSVOBODITVE!“

Jasno zavračanje vsakršnega poskusa omalovaževanja partizanstva in poskusov revizije zgodovine

Koroški politiki (Kaiser, Rohr) in „varuhi zgodovinskega spomina“ (Zelloth) so v torek na novinarski konferenci dežele označili zlom nacizma kot »samoosvoboditev« Koroške. Ker taka formulacija že sama po sebi zamegljuje dejansko vlogo koroških nacističnih veljakov, jo je mogoče označiti le kot zavesten poskus revizije zgodovinske resnice (podobno se dogaja ja tudi v uradnih učbenikih zgodovine...). Kot tako jo podpisani ostro zavračamo in ugotavljamo, da so bili koroški partizani tisti, ki so na strani protinacističnih zaveznikov z oboroženim bojem prispevali k zmagi proti nacizmu in za osvoboditev tudi Avstrije oziroma k temu, da je Avstrija sploh ponovno nastala.

Ta 8. maj 2020 – kako bi ga radi praznovali skupno z vami, ki delite vrednote antifašizma kot osnovo našega življenja, ki sodelujete z nami in ste nam v oporo. Že pred začetkom tega leta smo opozarjali, da v letošnjem tako imenovanem „letu obletnic“ nimamo praznovati 100. obletnice koroškega plebiscita, saj je pomenila enega izmed bistvenih začetkov nemškonacionalne politike na Koroškem in tudi v Avstriji. V personalni kontinuiteti je od „samoosvobodilnega“ abwehrkampfa je privedla naravnost v likvidacijo Avstrije leta 1938, glede na glavne akterje nacističnega režima pa povzročila ogromno grozot in podivjanega nasilja nad slovenskim narodom.

Že takrat smo rekli: naš praznik je 75. obletnica osvoboditve, sicer pa še 65-letnica podpisa Avstrijske državne pogodbe, saj je šlo dejansko za zmago nad nacizmom in posledično tudi za preporod Avstrije, saj so se slovenskih partizanov in partizank spominjali tudi avstrijski pogajalci v pogajanjih z zavezniki za obnovo Avstrije, ki se je obvezala, da bo uresničevala tudi antifašistično izročilo državne pogodbe.

Obe obletnici sta torej najtesneje povezani s herojskim partizanskim uporom proti nacizmu, z neštetiimi žrtvami med aktivnimi borci in tudi med civilnim prebivalstvom, ki je na južnem Koroškem močno podpiralo partizansko gibanje. Bilo je tudi vezni člen do nemško govorečih antifašistov iz komunističnega, katoliškega, socialdemokratskega, strankarsko neopredeljenih vrst in zavednih delavskih celic, ki so svojo pripravljenost in svoje oblike civilnega odpora prenesli v organizirane strukture partizanske vojske (da spomnimo le na ustanovitev Avstrijskega bataljona kot sestavnega dela partizanske vojske).

Vsi skupaj, koroški Slovenci v partizanih in nemško govoreči v civilnem odporu, so bili pravi patrioti. Tega tudi uradno koroško besedičenje o „herojih“, ki da so skušali prepričati gauleiterja Rainerja o nuji odstopa, ali pa potem kot nova provizorična deželna vlada uresničili svobodo oziroma – kot je dejal deželni glavar Peter Kaiser – drugo „samoosvoboditev“ (to formulacijo najdemo

že drugič iz ust deželnega glavarja, saj jo je prvič uporabil Jörg Haider maja 2005). Ja, kje pa so ti gospodje bili, ko je šlo za zavrnitev nacističnega režima? Kdo od njih se je uprl nacistom?

Govoriti o samoosvoboditvi je v primeru Koroške glede na vsa zgodovinska dejstva mogoče samo, v kolikor se ta nanaša na tisti del koroških Slovencev in Slovenk, ki je bil v partizanskem uporu. In to potrjuje predvsem tudi dejstvo, da tudi prevzem nove oblasti ni privedel do denacifikacije, saj so določeni vidni nacionalsocialisti ohranili v „novi“ politični strukturi funkcije in vpliv.

Zato ob 75. obletnici osvoboditve ugotavljamo, da se s takim pojmovanjem „osvoboditve“ ne le omalovažuje vloge partizanskega odpora, temveč da tudi ob tem prihaja do revizije zgodovine.

Dodajamo, da seveda drži, da so bili med koroško slovenskimi partizani tudi zagovorniki tako imenovane Zedinjene Slovenije, toda tudi to je treba razumeti in ocenjevati v zgodovinskem kontekstu: koroški plebiscit in neizpolnjevanje narodnostnih pravic s strani medvojne politike, je bil le eden izmed argumentov; nasilni pregon slovenskih družin v letih 1942 in 1944, in pravitako nasilna politika prepovedi vsakršnega slovenskega delovanja zagotovo vsaj dva nadaljnja. Ali premeščanje slovenskih duhovnikov v „nemške“ fare, ali njihova nasilna smrt v koncentracijskih taboriščih. To so dogodki, ki vplivajo, in jih ni mogoče zamolčati in tajiti. Na glas želimo povedati, da se ne sprejemamo z današnjim prezira in zamolčevanja pomena partizanskega odpora na južnem Koroškem.

Na to bi radi opozorili na naših skupnih prireditvah ob 8. maju 2020, ob 75. obletnici Avstrije. Zaradi ukrepov v zvezi s koronavirusom to ni mogoče.

Mogoč pa je poziv, da se vsi v svojih mislih ustavimo pri naših prednikih in rojaki, ki so nam v zgled in ponos. In katerih žrtev spričo tega spomina ni bila zaman...

Zveza koroških partizanov in prijateljev protifašističnega odpora

Klub slovenskih študentk in študentov na Koroškem

Zveza slovenskih žena

Memorial Kärnten/Koroška